

21.5. 2003

KAI-2002-R-2-53

Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä
Varastokatu 2
87100 KAJAANI

Viite Kirjeenne 19.2.2003

Asia LAUSUNTO MAJASAARENKANKAAN JÄTTEENKÄSITTELYKESKUKSEN
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä (Eko-Kymppi) on 19.2.2003 pyytänyt Kainuun ympäristökeskusta aloittamaan lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointiprosessin (YVA) Majasaarenkankaan jätteenkäsittelykeskuksen toimintojen kehittämistä ja laajentamisesta. Eko-Kymppi on toimittanut ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaisen, 20.2.2003 päivätyn arviointiohjelman.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n 1 momentin ja vastaavan asetuksen 6 §:n 11 c) -kohdan perusteella hankkeeseen tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Kyseessä on yhdyskuntajätteen kaatopaikka, joka on mitoitettu vähintään 20 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle. Yhteysviranomaisena toimii Kainuun ympäristökeskus.

Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, joka tulee hankkeesta vastaavan hakemuksesta julkiseen käsittelyyn arviointiohjelmassa esitetyn aikataulun mukaisesti syksyllä 2003.

HANKKEESTA VASTAAVA

Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä
Varastokatu 2
87100 KAJAANI

HANKKEEN TAUSTA, HANKEKUVAUS JA SEN VAIHTOEHDOT

Kainuun kuntien tekemissä jätehuollon kehittämistä koskevissa suunnitelmissa ja kustannustarkasteluissa päädyttiin vv. 1999 - 2001 siihen, että jätteiden loppusijoitus Kainuussa keskittyy Kajaaniin, Majasaarenkankaan alueelle. Siellä on toiminut Kajaanin kaupungin kaatopaikka vuodesta 1983 lähtien.

Tämän muutoksen aikaansaamiseksi esitettiin tuolloin, että Kainuun kuntien tulisi organisoida keskitettyyn loppukäsittelyyn perustuen. Työn tulosten perusteella esitettiin, että Kainuun kunnat perustavat yhteisön, joka hoitaa kaikki jätehuoltoon liittyvät tehtävät. Yhteisö tekee sopimuksen Kajaanin kaupungin kanssa Majasaarenkankaan alueen vuokraamisesta yhteisölle ja jätehuollon toimintojen keskittäminen järjestetään siellä.

Kahdeksan kunnan yhteisellä päätöksellä perustettiin marraskuussa 2001 Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä. Tässä vaiheessa Kuhmon kaupunki ja Suomussalmen kunta jäivät kuntayhtymän ulkopuolelle. Kuntayhtymän tehtäväksi asetettiin hoitaa jätelain mukaan kunnille säädetyt tehtävät perustamissopimuksessa esitetyssä laajuudessa. Jätteen käsittely päätettiin keskittää Majasaarenkankaalle.

Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä esittää tällä perusteella ympäristövaikutusten arvioinnin kohteeksi Majasaarenkankaan jätteenkäsittelykeskusta koskevaa hanketta, joka sisältää jätteenkäsittelyaseman toiminnot kokonaisuudessaan. Käsittelyasema koostuu seuraavista osatoiminnoista:

- vaaka-asema
- toimisto- ja sosiaalitilat
- pienerien vastaanotto
- ongelmajätteen pienerien vastaanotto ja varastointi
- hyötyjätteen vastaanotto ja varastointi
- biojätteen käsittely
- öljyllä pilaantuneen maan käsittely
- tavanomaisen ja pysyvän jätteen loppusijoitusalue
- muulla kuin öljyllä pilaantuneen maan käsittely
- öljyisten jätteiden käsittely
- lietemäisten erityisjätteiden vastaanotto ja käsittely
- vesien keräily ja käsittely
- kaatopaikkakaasun keräily ja käsittely
- toiminnan valvonta ja tarkkailu.

Muita mahdollisia jätteenkäsittelykeskuksen sijoitusvaihtoehtoja - tai 0-vaihtoehtoa, jossa hankkeesta kokonaan luovuttaisiin - ei ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa ole siten tarkasteltu. Majasaaren jätteenkäsittelykeskuksen alueella on vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa hanke. Yleisellä tasolla tarkasteltuja jätteen loppusijoitusratkaisuja on esitetty kolme: Majasaarenkangas eteläinen (vaihtoehto I), Kataikonkangas (vaihtoehto II) ja Majasaarenkangas läntinen (vaihtoehto IV). Kaikki nämä toteutusvaihtoehdot sijoittuisivat välittömästi nykyisen jätetäytön lähiympäristöön.

YVA-hankkeen yhteydessä laaditaan alueesta yleissuunnitelma, jossa otetaan huomioon kaatopaikka-alueen kehittäminen alueelliseksi jätteenkäsittelykeskukseksi em. tavoitteiden mukaisesti. Hankkeen on suunniteltu etenevän seuraavassa aikataulussa:

- Uusi loppusijoitusalue otetaan käyttöön vuoden 2007 lopulla.
- Vanhoille täyttöalueille rakennetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset pintarakenteet vuosina 2008...2010.

- Vesien käsittelyn pääperiaatteena tulee olemaan puhtaiden ja likaisten vesien pittäminen erillään.
- Kaasut otetaan jo vanhoilta alueilta talteen ja käytöstä poiston myötä kaasun talteenottoa laajennetaan.
- Hyötyjätekenttä rakennetaan vuoden 2003 aikana.

ARVIOINTIOHJELMAN ASIAKIRJAT

Hankkeesta vastaava on laatinut arviointiohjelman. Siinä on esitetty tarkasteltavat läjitysvaihtoehdot, selvitettävät asiat ja arviointimenettelyn toteuttaminen.

ARVIOINTIMENETTELYN YHDISTÄMINEN MUIDEN LAKIEN MUKAISIIN MENETTELYIHIN

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisin menettelyihin. Arviointiohjelmassa esitetään, mitä suunnitelmia, lupia, päätöksiä tai ilmoituksia hankkeen toteuttaminen edellyttää.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelman vireilläolosta on ilmoitettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja asetuksen vaatimusten mukaisesti Kajaanin kaupungin ilmoitustaululla (kaupungintalon Neuvokissa) ja siitä on pyydetty muiden Kainuun kuntien, keskeisten viranomaisten ja eräiden muiden asianosaistahojen lausunnot (lausuntopyyntöjä yhteensä 22 kpl).

Vireilläolosta on lisäksi ilmoitettu Kainuun Sanomat ja Koti-Kajaani -sanomalehdissä. Kainuun ympäristökeskus on järjestänyt Majasaarenkankaan jätteenkäsittelykeskuksen toimintojen kehittämistä ja laajentamista koskevasta YVA-hankkeesta tiedotustilaisuuden Kajaanin kaupungintalolla 27.2.2003.

LAUSUNNOT JA MIELIPITEET / YHTEENVETO

Lausuntoja on saatu yhteensä 16 kpl. Lausunnot ja erikseen lähetetyt kirjalliset mielipiteet toimitetaan tämän lausunnon yhteydessä hankkeesta vastaavan käyttöön.

Lausunnot

Oulun lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto

Oulun lääninhallitus katsoo, että vaikutusarvioinnissa tulee selvittää, miten tehostuvat jätteiden lajittelu- ja hyötykäyttövaatimukset vaikuttavat yksittäisiin kotitalouksiin, yrityksiin tai muihin jätehuollon piirissä oleviin tahoihin. Vaikutuksia voivat olla mm. jätehuollon saavutettavuus, kuten kotitalousjätteiden pienerien toimittaminen, tai jätehuoltokustannukset. Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös eläinten sivutuoteasetuksen (1774/2002/EY) mukaiset eläinperäisten jätteiden käsittelyvaatimukset. Sivutuoteasetus asettaa vaatimuksia mm. kaupasta tai elintarviketeollisuudesta tulevan eläinperäisen elintarviketeijätteen keräilylle, jätteenkäsittelylle (esim. kompostoinnille) ja loppusijoittamiselle. Asetus astuu voimaan 1.5.2003.

Lääninhallitus katsoo, että varsinaisen jätteenkäsittelyalueen ympäristövaikutukset on esitetty arvioitavaksi riittävässä laajuudessa. Vaikutusten arvioinnissa on tuotava esille eri jätejakeiden, kuten biojätteen ja loppusijoitettavan erityisjätteen, käsittelyn ja loppusijoittamisen vaikutukset. Biojätteen erilliskäsittelyssä on Suomessa tullut esille ongelmia ja haitallisia terveysvaikutuksia. Haitallisten vaikutusten tunnistaminen ja haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot korostuvat siten biojätteen käsittelyn osalta.

Kainuun Liitto

Kainuun Liiton näkemyksen mukaan jätteenkäsittelytoimintojen keskittäminen Kainuussa yhdelle asianmukaiselle jätteenkäsittelykeskukselle on jätehuollon kustannusten ja ympäristövaikutusten kannalta tärkeä ja myönteinen asia. Jätteenkäsittelykeskuksen sijoittumiselle Majasaarenkankaalle ei ole estettä maakunnan suunnittelun näkökulmasta.

Kainuun Liitto toteaa, että Majasaarenkankaan jätteenkäsittelykeskuksen kehittämistyötä varten laadittu ympäristövaikutusten arviointiohjelma on laadittu asianmukaisesti ja siitä käy selville arvioidut hankkeen edellyttämät selvitykset sekä arviointimenettelyn ja osallistumisen järjestäminen.

Arviointiohjelmassa todetaan, että ympäristövaikutusten arviointi suoritetaan jätemäärille, jotka mahdollistavat myös Kuhmon ja Suomussalmen mukaan tulon yhtymään. Toisin sanoen vaikutusten arvioinnin jätemäärä olisi se, mikä Kainuun maakunnan alueelta tulisi Majasaarenkankaalle. Tulevaisuuden kehittyvä jätteenkäsittely saattaisi antaa aihetta tarkastella myös maakunnan rajat ylittävää jätteenkäsittelyä ja -yhteistyötä sekä ko. jätteenkäsittelykeskuksen osuutta laajemmassa kokonaisuudessa.

Läjitäsvaihtoehtojen vaikutusten arvioinnissa olisi hyvä esittää myös eri vaihtoehtoehtojen kustannusvertailu.

Jätteenkäsittelykeskuksen kehittämistyön yhteydessä olisi syytä tarkastella jätteenkäsittelykeskukseen valtatieltä 5 ja valtatieltä 6 (Kuhmon-Sotkamon suunta) johtavien tieyhteyksien mahdollisia kehittämistarpeita.

Kainuun TE-keskus

Kainuun TE-keskus edellyttää, että arvioinnin yhteydessä on selvitettävä hankkeen mahdolliset vaikutukset alapuolisen vesistön kalastoon ja kalastukseen. Mikäli tietoja nykyisestä kalastosta ja kalastuksesta ei ole saatavissa valmiina, ne on selvitettävä arviointimenettelyssä. Arviointiselostuksen luettavuuden kannalta olisi selkeintä, mikäli kalataloudelliset vaikutukset esitettäisiin omana lukunaan. TE-keskus toteaa vielä, että hankkeen seurantar ryhmään on tarpeen kutsua myös alapuolisen vesistön osakaskuntien edustus.

Kajaanin kaupunginhallitus

Kajaanin kaupunginhallitus toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiohjelma kohdistuu toimintaan nykyisellä jätteenkäsittelyalueella sekä Kajaanin kaupungin samaan tarkoitukseen lisäalueeksi vuokraamalla 98 hehtaarin suuruisella määrälalla.

Kajaanin kaupunki pitää ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän jätteenkäsittelykeskuksen toimintojen kehittämiseksi ja laajentamiseksi Majasaarenkankaalla riittävän kattavana.

Kajaanin kaupungin tekninen palvelukeskus / ympäristötoimi

Teknisen palvelukeskuksen alaisuudessa toimiva Kajaanin kaupungin ympäristötoimi toteaa, että Mainuanjärven tila on ollut pitkään kyläläisten huolenaiheena. Jätehuollon kuntayhtymän tiedotustilaisuudessa 3.4.2003 tuli esille, että suurin osa kyläläisistä ei ole huomannut arviointiohjelmasta kaupungintalolla helmikuussa järjestettyä tiedotustilaisuutta. Ympäristövalvonta esittää, että myös nykyisen kaatopaikan vaikutukset Mainuanjärven tilaan sisällytetään ympäristövaikutusten arviointiin ja hankkeesta pidetään erillinen tiedotustilaisuus Mainualla.

Kaatopaikan aiheuttama ympäristön roskaantuminen ulottuu myös kaatopaikalle johtavien teiden varsille, joten roskaantumista tulee arvioida myös kuljetusreitit huomioon ottaen. Kaatopaikalle johtavat tiet ovat päällystämättömiä, joten liikenteen aiheuttamat haitat, mm. pölyäminen, tulee sisällyttää arviointiin.

Kajaanin ympäristölautakunta käsittelee arviointiohjelmaa kokouksessaan 20.5.2003, ja mahdollisesti täydentää lausuntoa.

Hyrynsalmen kunnan ympäristölautakunta

Paltamon kunnan ympäristölautakunta

Ristijärven kunta

Vaalan kunnan ympäristölautakunta

Hyrynsalmen, Paltamon ja Vaalan kunnan ympäristölautakunnilla sekä Ristijärven kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Sotkamon kunta

Sotkamon kunnanhallitus toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on huomioitu hyvin maakunnan jätehuollon tarpeet. Ohjelma on laadukas; se kattaa perusteellisesti ympäristövaikutusten arviointiohjelmalle asetettavat vaatimukset.

Sotkamon kunta haluaa tuoda esille kuolleiden eläinten käsittelyn ongelman, joka ei juurikaan ole esillä ohjelmassa. Kuntien tulee osoittaa terveydensuojelulain 24 §:n mukaan kuolleiden eläinten hautaamiseen ja hävittämiseen sellainen paikka tai tapa, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa. Sotkamossa ja ilmeisesti muissakin kunnissa kuolleita eläimiä, lähinnä lemmikki- ja kotieläimiä, on haudattu kaatopaikalle siltä osin kuin eläinten omistajilla ei ole ollut muita mahdollisuuksia järjestää kuolleiden eläinten käsittelyä.

Sotkamon kunta toteaa, että Majasaaren jätteenkäsittelykeskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan tulisi sisällyttää ohjelmassa jo mainittujen jätelajien lisäksi

kuolleet eläimet. Niiden käsittelyyn tulisivatkin olla varattuna riittävästi tilaa Majasaarenkankaan jätteenkäsittelykeskuksessa.

Terveysvaikutukset on tuotu esille sosiaalisten vaikutusten yhteydessä luvussa 7.2.10. Terveysvaikutukset olisi syytä Sotkamon kunnan näkemyksen mukaan erotella selvemmin omana kokonaisuutenaan.

Kainuun Prikaati

Kainuun Prikaati toteaa, että Majasaaren jätteenkäsittelykeskus sijaitsee Kajaanin kaupungin Kainuun Prikaatille luovuttaman lähiharjoitusalueen keskellä noin viisi kilometriä varuskunnan eteläpuolella.

Jätteenkäsittelykeskuksen kehittäminen ja laajentaminen suunnitellulla tavalla ei rajoita tai vaikeuta Kainuun Prikaatin päivittäistä koulutus- tai harjoitustoimintaa. Suunniteltu toiminta lisää liikennettä Lehtovaarantien ja Mustantien kautta jätteenkäsittelykeskukseen. Alueella on nyt 60 km/h nopeusrajoitus rautatien itäpuolella, joka tulee säilyttää voimassa harjoitusjoukkojen turvallisuuden takaamiseksi. Muutoin Kainuun Prikaatilla ei ole ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan asiallista huomautettavaa.

Kainuun Yrittäjät ry.

Kainuun Yrittäjät ry:n mielestä ympäristövaikutusten arviointiohjelma-asiakirja on kattava eikä siihen ole huomauttamista.

Kainuun Yrittäjät ry. toteaa, että kaatopaikalle ohjautuvan jätteen määrä riippuu siitä, miten hyvin jätteiden hyötykäyttövelvoitetta voidaan käytännössä hyödyntää. On tärkeää, että tähän kiinnitetään jatkossa entistä enemmän huomiota. Tehokas jätteiden hyötykäyttö pienentää kokonaiskustannuksia ja voi tuoda tullessaan jopa mahdollisuuksia uudelle elinkeinotoiminnalle toimialalla. Kun koko prosessia toteutetaan, tulisi aina huomioda se, että kuntayhtymän ei itse tarvitse olla toimijana, vaan hyödynnettäisiin alueella jo olevia ja potentiaalisia yksityisiä palvelun tuottajia. Ihannetilanne syntyisi, jos eri toiminnoille syntyisi aidot markkinat, jolloin ne huolehtisivat kustannustehokkaasta toiminnasta. Alalla voisi jopa syntyä uutta osaamista, jota voitaisiin myydä maakunnan ulkopuolelle. Tällä olisi positiivisia vaikutuksia Kainuun aluetalouteen.

Kainuun Yrittäjät ry:n mielestä on hyvä, että jätteiden lajittelussa on päädytty sopimusperusteiseen toimintamalliin. Näin asiakas huolehtii palvelujen tuottajien kilpailuttamisesta, ja toiminta on kustannustehokasta ja mahdollistaa toimialan kehittämisen Kainuussa. Alueelta löytyy yrityksiä, joilla on toimialallaan merkittävää osaamista valtakunnallisestikin. Samalla mahdollistetaan useamman toimijan toimintaedellytykset ja näin estetään toimintojen liiallinen keskittyminen.

Toiminnan kehittämisen kannalta jätteiden uusiokäytön uusien sovellusten löytämiseksi asiaan tulisi käyttää tuotekehityspanoksia. Rahoituslähteenä voisi olla mm. EU:n 1-ohjelmärahoituksen tuomat mahdollisuudet.

Kainuun Yrittäjät ry. toteaa vielä, että kuntayhtymän tulisi edetä investointipolitiikassaan hyvin maltillisesti. Ennen investointipäätösten tekemistä tulee selvittää eri toimintojen jo olemassa oleva kapasiteetti. Kuntayhtymän on oltava toiminnoissaan kustannustehokas, koska toimiala vaikuttaa Kainuun alueen yleiseen kilpailukykyyn muussa elinkeinotoiminnassa.

Kainuun luonnonsuojelupiiri ry.

Kainuun luonnonsuojelupiiri ry. käsittelee lausunnossaan laajasti paitsi itse Majasaarenkankaan jätteenkäsittelykeskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa myös yleisemmin maakunnan jätehuollon kehittämistä ja siihen liittyviä linjaratkaisuja ja epävarmuustekijöitä.

Luonnonsuojelupiiri toteaa, että Majasaarenkankaan ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan hankkeen tarkoituksena on järjestää jätteen käsittely niin, että on mahdollista saavuttaa 70 prosentin hyödyntämisaste. Jätteenkäsittelyaseman tarkoituksena on tukea ensisijaisesti kierrätyksen tehostamista ja vastata jätteen loppusijoituksesta keskitetysti. Tällä hetkellä Kainuun hyödyntämisaste on noin 40 prosenttia. Hyödyntämisasteen noston keinoja ovat muun muassa alkulajittelun ja kierrätyksen tehostaminen. Hankkeen sisältö koostuu eri jätelajien käsittelystä ja ohjautumisesta edelleen.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa selvitettävät vaihtoehdot koostuvat kuitenkin vain kaatopaikka-alueen laajennussuunnista eivätkä lainkaan alueen toiminnallisista vaihtoehtoista. Selvitettävät ja vertailtavat vaihtoehdot ovat: 1. Majasaarenkankaan eteläinen alue; 2. Kataikonkangas ja 3. Majasaarenkankaan läntinen alue. Kartassa kuvassa 3-1 on rajattu VE1, VE2 ja VE4. Ilmeisesti VE4 on Majasaarenkankaan läntinen alue. Tämän lisäksi vaihtoehtoista ei muuta tietoa irtoakaan, sillä vaihtoehtojen kuvaus puuttuu. Ohjelmassa ei valittuja vaihtoehtoja myöskään mitenkään perustella. Vaihtoehdot vaikuttavatkin näennäisiltä. Ne on asetettu, koska ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on jotkin vaihtoehdot oltava vaikutuksien selvittämiseksi ja vertailemiseksi selostuksessa. Vaihtoehdot tulisi kuitenkin johtaa tavoitteista. Keinoista tavoitteisiin pääsemiseksi on kyse. Kysymys kuuluu, miten vertailtavat vaihtoehdot edistävät 70 prosentin hyödyntämisasteen saavuttamista?

Hankkeesta vastaava lähtee siitä, että kaikki olennaiset jätehuoltoa koskevat valinnat on jo tehty. Suurin osa ohjelmasta kuvaa käsittelyalueen teknisiä ratkaisuja ja käsittelyalueiden sijoittelua, joista iso osa on jo toteutettu tai toteutumassa. Teksti kuitenkin paljastaa hyvin monessa kohdassa epävarmuustekijöitä, jotka käsittelevät useita keskeisiä jätehuollon alueita. Käsittelyalueella tapahtuva tuleva toiminta onkin se kiinnostava ja oleellinen asia, josta olisi vaihtoehtoja tullut muodostaa ja niitä vertailla selostuksessa. Jätehuolto keskittyy, se on selvä kehitystrendi. Siitä huolimatta vaihtoehtoja jätehuollon painopisteistä ja mahdollisuuksista riittää. Ensisijaista tässä hankkeessa on se, mitkä jätehuollon keinot ovat käytössä ja mihin panostetaan. Viime mainitut seikat vaikuttavat myös jäteaseman tilan käyttöön.

Ohjelman mukaan moni jätehuollon kokonaisuuteen vaikuttava keskeinen tekijä on auki. Kappaleessa 4.14 on epäselvyyttä kaatopaikkakaasun hyötykäytöstä. Kappaleessa 4.6 hyötyjätteen vastaanotosta ja varastoinnista todetaan, että kenttäaluetta käytetään erilliskerättävän hyötyjätteen sekä mahdollisesti myöhemmin laitosmaisesti jätteestä erotetun hyötyjätteen ja jätteestä valmistetun kierrätyspolttoaineen lyhytaikaiseen varastointiin. Lajittelulaitoksen perustaminen on merkittävä jätepoliittinen

ja tilantarvekysymys. Laitoksen todennäköisin sijaintipaikka olisi Majasaarenkangas. Lajittelulaitos on mittava investointi ja liittyy yleensä jätteen hyödyntämiseen energiana. Se puolestaan ohjaa jätehuoltoa hyvin voimakkaasti. Kappaleessa 3.7 mainitaankin jätteenpoltto, mutta vain ohimennen, vaikka sen tulevaisuus on epävarma. Kuitenkin jätteenpoltolla on ohjelman mukaan nykyisin keskeinen rooli Kainuun jätehuollossa. Ilman sitä penkkaan loppusijoitettava jättemäärä suurin piirtein kaksinkertaistuisi.

Jätteenpolton jatkumisen epävarmuus liittyy jätteenpolttodirektiivin tulkintaan, sanotaan. Eri puolilla Suomea on kuitenkin menossa lukuisia hankkeita, joissa nimenomaan tähdätään jätteen 70 prosentin hyötykäyttötavoitteen saavuttamiseen lisäämällä jätteenpoltto keinovalikoimaan. Jätteenpolttodirektiivin tulkinta ei siis voi olla enää epäselvä ainakaan olennaisilta osin. Kainuun Voima polttaa jätettä lämmön- ja sähköntuotannossaan. Rinnakkaispoltossa koko voimalaitoksen tulee jatkossa täyttää jätteenpolttolaitoksille asetetut vaatimukset. Kysymys kuuluu, voiko Kainuun Voima jatkaa jätteenpoltoa rinnakkain muiden polttoaineiden kanssa ilman suuria investointeja ilmapäästöjen puhdistuksen tehostamiseksi ja muihin jätteenpoltoaineen käsittelyyn liittyviin järjestelyihin. Jos rinnakkaispoltto ei saa ympäristölupaa ilman uudistuksia, onko energiayhtiöllä halua investoida savukaasujen puhdistukseen ja jätteenpoltoaineen käsittelyyn? Tämä on olennainen kysymys selostuksessa selvitettäväksi, sillä "polton väheneminen merkitsee lisäpaineita muun hyötykäytön lisäämiseen". Tämä puolestaan on mielenkiintoinen huomautus, sillä jätelain hierarkian noudattaminen edellyttää panostamista kierrätykseen ja hyötykäyttöön materiaalina. Jätelain mukaan poltettavaksi menevän jätteen tulee olla muutoin hyödyntämiskelvotonta.

Hankkeesta vastaava on katsonut, että nollavaihtoehto on tarpeeton kyseisessä hankkeessa, koska sen toteutuminen merkitsisi jätehuoltoyhtymän luopumista suurelta osin toiminnastaan. Perustelu on epälooginen. Jätehuolto pysyy edelleen yhtenä yhteiskunnan perustehtävistä. Kainuussa Majasaarenkangas on se alue, jonne jatkossa Kainuun alueelta kertyvän jätteen käsittely ja loppusijoitus halutaan keskittää. Näin on myös jo päätetty. 0-vaihtoehtoon tarkastelu ei sinänsä vaarantaisi jäteaseman mielekkyyttä. Siinä on kyse jätelain hierarkiasta, siitä, voidaanko jätteiden synnyn ehkäisyä, kierrätystä ja jätteen hyödyntämistä aineena kehittää nykyisestä niin paljon, että kaatopaikka-alueen laajentaminen olisi tarpeetonta tai ainakin sen loppusijoitukseen tarvittavan tilan pinta-alan kasvu jäisi toteutumatta jätehuollon keskittymisestä huolimatta. Tällä hetkellä Kainuussa jätteen hyödyntämistasaste on yli 40 prosenttia ja 70 prosentin hyödyntämistavoite on koko maassa saavutettava vuoteen 2005 mennessä. Hyödyntämistasasteen nostamisen keinot ovat moninaiset. Siksi hankkeella on suuri ympäristöpoliittinen vaikutuksensa ja siksi nollavaihtoehtoa on tutkittava yhtä vakavasti kuin muitakin vaihtoehtoja.

Lausunnonantajan mielestä hankkeessa tulee vertailla vaihtoehtoja, joista toisessa jätteenpoltto kuuluu jätehuollon keinovalikoimaan ja toisessa ei. Vertailtavia vaihtoehtoja olisivat siis:

A. Jätteenpoltto ei ole mahdollista: jätehuollon kehittämismahdollisuudet tehostamalla kierrätystä ja hyödyntämistä aineena. Selostuksessa haetaan vastauksia kysymyksiin, onko lisätilan tarvetta ja minkälaista. Lisätilaa ei välttämättä tarvittaisi lisää loppusijoitukseen.

B. Jätteenpoltto on yhtenä jätehuollon keinona. Mitä se vaikuttaa lajitteluun ja jätejakeiden ohjautumiseen eri käyttökohteisiin? Millaisia investointitarpeita siihen liittyy?

Toiminnallisten epäselvyyksien lisäksi ympäristövaikutusten arviointi on ongelmallinen siinä mielessä, että myös ympäristönsuojeluratkaisut esitetään jo tehdyiksi. Siitäkään puolesta ei menettely tunnu saavan sisältöä. Osallisia kiinnostaa, millä perusteilla ratkaisut on tehty. Onko esimerkiksi valittu niin sanottu paras käytettävissä oleva tekniikka, kun ei ole ilmennyt tarvetta tutkia useampia malleja ratkaista vesien-suojelu tai muu vastaava asia?

Eräistä YVA-ohjelman yksityiskohdista Kainuun luonnonsuojelupiiri ry. toteaa vielä mm., että jätteenpoltosta syntyvän tuhkan käytölle voi olla rajoituksia. Onko tämä otettu huomioon jäteaseman toiminnassa?

Pöly puuttuu arvioitavien ympäristövaikutusten joukosta. Osa jätejakeista pölyä käsiteltäessä. Esimerkiksi rakennusjäte tai painekyllästetyn puun käsittely aiheuttavat pölyämistä, mikä voi vaatia hallien rakentamista kyseisten materiaalien käsittelyä ja varastointia varten. Varsinkaan painekyllästetyn puun käsittelyn ympäristövaikutuksia ei voi selostuksessa ohittaa, vaikka jälleen ohjelman mukaan onkin epävarmaa, käsitelläänkö vai ei painekyllästettyä puuta alueella. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta on selvittävä, millä tavoin painekyllästettyä puuta käsitellään, tapahtuuko se ulkona vai sisätiloissa, pääseekö raskasmetalleja sisältävä pöly leviämään ympäristöön ja pääseekö sadevesi huuhtomaan puuainesta, jolloin siitä mahdollisesti liukenee raskasmetalleja maaperään.

Lajittelun ja kierrätyksen tehostaminen on hankkeen tavoitteena. Jäteaseman ulkopuolella tapahtuva jätehuollon osa liittyy siis kiinteästi itse hankkeeseen. Silti lajittelun tilaa ja sen kehittämistä ei ohjelman mukaan arviointiprosessissa käsitellä. Paitsi jätehuollon tavoitteiden toteutumiseksi lajittelun onnistuminen tarkoitetulla tavalla on tärkeä jäteaseman ympäristönsuojelun tilaan vaikuttava tekijä. Selostuksessa tulee tarkastella sitä, toteutuuko lajittelu siten, kuin on oletettu ja onko lajittelua ja kierrätystä varten osoitettu riittävästi resursseja, niin ettei lajitellun jätteen tai loppusijoitet-tavan jätteen epäpuhtaudet aiheuta ongelmia jäteasemalla.

Vaihtoehtoista ilmoitetaan vertailtavan myös vaihtoehtojen vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen. Ohjelmasta saa kuitenkin käsityksen, että vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen koskevat vain jäteaseman maamassojen kulutusta. Jätehuollossa luonnonvarojen kulutukseen vaikuttaminen on keskeinen kysymys. Nykyinen jätehuollon strategia, jätehuollon pilkkominen yksittäisiksi hankkeiksi, joissa ei tarkastella keinoja ja vertailla niitä, vaan kerrallaan yhden keinon eri sijaintipaikkoja - jäteaseman toimintojen sijoittelua, jätteenlajittelulaitoksen sijaintia jne. - estää tehokkaasti jätepoliittisen ohjelman laadinnan ja kansalaisten osallistumisen sen linjauksiin. Jätehuolto on merkittävä tilaisuus vaikuttaa luonnonvarojen välittömään ja välilliseen kulutukseen.

Vuottolahden kalastuskunta

Vuottolahden kalastuskunnan johtokunta edellyttää lausunnossaan, että kaatopaikan jätevedet tulee johtaa ensisijaisesti pumppaamalla Peuraniemen jätevesien puhdistuslaitokselle käsiteltäväksi, jolloin ne eivät kuormita Mainuanjoen vesistöä ja tällöin nykyinen Mainuanjoen tarkkailu riittää.

Mikäli jätevedet johdetaan suoraan alapuoliseen Mainuanjoen vesistöön, kalastuskunta vaatii tehtäväksi seuraavat toimenpiteet:

- Jätevedet käsitellään siten, että niiden mukana ei pääse missään olosuhteissa asetettuja lupaehtoja ylittäviä määriä fosforia, typpeä eikä muita vesistölle eikä kala- ja rapukannalle vaarallisia aineita ollenkaan. Tätä varten laskuojaan tehdään ympäri vuoden toimiva mittapato, josta voidaan seurata kaatopaikalta tulevia virtaamia ja kerätä tarvittavia vesinäytteitä.
- Vedenlaadun tarkkailua varten tulee tehdä useista näytteenottopisteistä ympäri vuoden välillä Majasaarenkankaan kaatopaikka - Oulujärvi, Vuotolahti, mukaan lukien Kivijärvi, Mainuanjärvi ja Mainuanjoki
- Vesinäytteistä tulee määrittää normaalit vedenlaatutekijät (happi, happamuus, alkaliniteetti, väriluku), kemiallinen hapen tarve, rautapitoisuus, typpi- ja fosforipitoisuus, raskasmetallipitoisuudet (elohopea, kadmium, kromi, lyijy ja sinkki) sekä dioksiini- ja PCB-pitoisuus
- Vesianalyysitulokset tulee esittää kirjallisesti kalastuskunnalle ja kylätoimikunnalle vuosittain helposti luettavassa muodossa
- Kala- ja rapukannan nykytila tulee selvittää välillä Kivijärvi - Oulujärvi, ja siinä tapahtuvia muutoksia pitää seurata vuosittain tehdyillä koekalastuksilla ja kalänäytteillä. Kalänäytteistä pitää määrittää vuosittain raskasmetallipitoisuudet ja mahdolliset makuvirheet. Tulokset pitää lähettää kalastuskunnalle vuosittain ja mahdolliset haitat korvattava kalavedenomistajalle.
- Mahdolliseen jätevesien johtamislupaun tulee asettaa selvät ylärajat mitattaville vedenlaatuaroille, ja jos ne ylittyvät, niin luvan haltijan on korvattava syntynyt haitta vesialueen ja rantojen omistajille.

Mainuan kylän edistäminen ry.

Mainuan kyläläisiä edustava Mainuan kylän edistäminen ry. toteaa, että suurin osa mainualaisista vastustaa uutta kaatopaikkaa. Jo nykyisen kaatopaikan koetaan olevan saastuttaja, vakava uhka ja ympäristöriski Mainuanjärvelle sekä sen ylä- ja alapuolisille vesistöille. Koska uusi kaatopaikka tulisi nykyisen kaatopaikan välittömään läheisyyteen, niin mainualaiset epäilevät suuresti hankkeen turvallisuutta ja ympäristön saastumattomuutta. Jo nyt Mainuanjärvestä on epämiellyttävää uida ja kalojen syöminenkin arveluttaa.

Jos kaatopaikka tulee suunnitellulle alueelle, on mainualaisten saatava luotettavat tiedot selkeästi esitettynä Mainuanjärven tilasta. Mainualaisten on saatava itse päättää mistä, kuinka usein ja minä ajankohtana näytteitä Mainuanjärvestä otetaan. Yksi näytteenottopiste on ehdottomasti oltava uimarannalta. Yhdistyksen mielestä vedenlaadun tutkinta pitäisi ulottaa Vuotolahteen saakka. Kaatopaikalta ei saa ensinnäkään päästä likaisia vesiä ympäristöön ja kaikki kerätty vesi tulee johtaa putkia pitkin suoraan jätevedenpuhdistamoon.

Uusi jätehuolto on yhdistyksen mielestä vielä erittäin sekavaa. Koteihin täytyy tulla selkeät ohjeet, miten lajitellaan ja mitä jätettä viedään mihinkin keräyspisteeseen. Miten Eko-Kymppi huolehtii siitä, että ihmisten huolella lajittelemat jätteet päätyvät kaatopaikalle ja muihin jätehuollon pisteisiin edelleen lajiteltuina? Nykyinen käytäntö tuntuu olevan, että lajiteltukin jäte menee kaikki yhteen ja samaan kuormaan ja kaikki kaatopaikalle.

Mainuan kylän kehittäminen ry. kiinnittää lausunnossaan huomiota vielä jätehuoltomaksujen oikeudenmukaisuuteen eri kuljetusväylyksiltä sekä jätteiden aluekeräyspisteen sijoittamiseen kylälle ja kysyy, kuka vastaa, jos Majasaarenkankaan kaato-

paikka ei toimi ja miten käy Mainuanjärven, jos kaatopaikan likavedet rehevöittävät ja muuten saastuttavat sitä?

Mielipiteet

Pyydettyjen lausuntojen lisäksi Kainuun ympäristökeskukselle on toimitettu neljä yksityishenkilöiden lähettämää nimetöntä kirjallista mielipidettä, jotka perustuvat YVA-ohjelman laadinnan alkuvaiheessa jaettuihin mielipidekyselyihin. Niissä korostetaan mm., ettei kaatopaikan alapuolisten vesistöjen veden laatu saa huonontua kaatopaikan vaikutuksesta. Kiinteistöjen arvon ja asumisen laadun pelätään kärsivän veden laadun huonontumisen takia.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Yleistä

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistää ympäristöseikkojen huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman tavoitteena on esittää tiedot hankkeesta kokonaisuutena sekä siitä, miten hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset selvitetään ja arvioidaan. Olennaista on, että hankkeen kaikista ympäristövaikutuksista muodostuu menettelyssä kokonaiskäsitys. Tavoite on, että YVA-menettelyssä selvitetään ne asiat ja vaikutukset, jotka hankkeessa ja sen ympäristössä ovat merkittäviä hankkeen suunnittelun ja sitä koskevan päätöksenteon kannalta ja joita eri tahot pitävät tärkeinä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa asetuksessa on esitetty arviointiohjelman sisällölliset vaatimukset, joiden toteutumista tässä yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan.

Hanke ja sen toteuttamisvaihtoehdot

Majasaarenkankaan jätteenkäsittelykeskuksen tarkoituksena on tukea ensisijaisesti jätteiden kierrätyksen tehostamista ja toimia aiemmin tehtyjen suunnitelmien mukaisesti Kainuun loppusijoitukseen tarkoitettujen jätteiden käsittelypaikkana. Käsittelyasema tukee näin valtakunnallisia jätehuollon tavoitteita, joiden mukaan jäte tulee mahdollisuuksien mukaan hyödyntää ensisijaisesti materiaalina ja toissijaisesti energiana. Mikäli hyötykäyttö ei ole mahdollista, tulee jäte loppusijoittaa turvallisesti.

Hankkeesta vastaava lähtee ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa siitä, että tosiasiallisesti arviointi ja ratkaisut maakunnallisen jätteen loppusijoituspaikan sijoittumisesta Kajaanin Majasaarenkankaan alueelle on tehty jo kuntayhtymän perustamiseen tähtäävän taustaselvitystyön yhteydessä. Siksi ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan ei sisälly enää tarkastelua vaihtoehtoisista jätteenkäsittelykeskuksen sijoituspaikoista.

Kainuun ympäristökeskus katsoo kuitenkin, että myös hankkeen toteuttamatta jättäminen (ns. 0-vaihtoehto) on otettava ympäristövaikutusten arvioinnin yleisten periaatteiden mukaisesti tarkasteltavaksi. Arviointiselostuksesta on myös tullava ilmi, onko jätteenkäsittelykeskuksen sijoittamiselle vaihtoehtoja. Tässä yhteydessä on selvitettävä taustatekijät, joiden perusteella Majasaarenkangas on aikoinaan valittu Kajaanin kaatopaikan sijoituskohteeksi. Arviointiohjelmassa esitetyt vaihtoehtoiset tavat läjittää loppusijoitettavaa jätettä nykyisen jätetäytön ulkopuolelle eivät edusta aitoa, YVA-menettelyn tarkoittamaa hankkeen vaihtoehtotarkastelua.

Arviointiselostukseen tulisi sisällyttää tiiviinä koosteena aiempiin selvityksiin perustuva, toisaalta hajautetun ja toisaalta valitun strategian mukaisen keskitetyn maakunnallisen jätehuoltomallin etuja, haittoja ja vaikutuksia koskeva toiminnallinen, taloudellinen ja ympäristöllinen tarkastelu.

Muilta osin hanke on esitetty ja rajattu arviointiohjelmassa suhteellisen selkeästi.

Arviointimenetelmät

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on varsin kattavasti tuotu esiin käytettävät menetelmät. Arviointi tulee perustumaan Majasaarenkankaan jätteenkäsittelyaluetta ja sen ympäristöä koskeviin aiempiin tietoihin ja tutkimuksiin, joita arvioinnin yhteydessä vielä täydennetään. Tässä yhteydessä on syytä erityisesti keskittyä pinta- ja pohjavesiin kohdistuvien riskien ja vaikutusten selvittämiseen ja arviointiin. Jätteenkäsittelyalueen suoto- ja valumavesien osuus muusta alapuolisen vesistön kuormituksesta ja niiden vaikutukset on selvitettävä mahdollisimman tarkasti, ottaen huomioon vesistön käyttöintressit.

Ilmapäästöjen kohdalla arviointiohjelmassa on otettu esiin kaatopaikkakaasut ja jätteenkäsittelykeskuksen alueelta leviävä haju. Jätteenkäsittelytoimintoihin liittyvänä välillisenä vaikutuksena on tarkasteltava myös kuljetuskaluston liikennöinnin ja jätteenkäsittelyn kesäaikana mahdollisesti aiheuttamaa pölyhaittaa.

Vaikutusalue

Hankkeen vaikutusalue on esitetty rajattavaksi kunkin vaikutuksen osalta tyypillisellä tavalla. Laaja-alaisimpia ovat suotovesistä aiheutuvat päästöt ja liikenteen vaikutukset. Välillisessä mielessä hanke vaikuttaa koko kuntayhtymän toimialueella. Pintavesiin kohdistuvien vaikutusten osalta veden laatuun, käyttökelpoisuuteen ja vesiekologiaan kohdistuvia vaikutuksia on syytä tarkastella alapuolisessa vesistössä ainakin Mainuanjärveen saakka.

Vaikutusalue ja vaikutukset tulee tarkasteltavien tekijöiden mukaan rajattuina esittää selkeästi riittävän tarkoilla kartoilla. Ylikunnallisen tarkastelun osalta riittää tiivis sanallinen kuvaus.

Vaikutusten arviointi

Arviointiohjelma on ympäristökeskuksen mielestä kokonaisuutena varsin kattava. Niin ekologiset, taloudelliset kuin ihmisten elinympäristöön ja -oloihin vaikuttavat tekijät pyritään ohjelman mukaan arvioimaan. Edellä todetun mukaisesti päähuomio on keskitettävä pinta- ja pohjavesipäästöjen kautta luontoon ja lähiseudun asukkaiden asuin- ja vapaa-ajanympäristöön kohdistuvien vaikutusten luonteen ja suuruusluokan arviointiin.

Varsinainen ympäristövaikutusten arviointi on tarkoituksenmukaista rajata Majasaaren jätteenkäsittelykeskukseen ja sen ympäristöön. Arviointiohjelmassa esitettyjä jätteenkäsittelykeskuksen toiminnallisia vaihtoehtoja ja tilatarpeita on tarkasteltava ensinnäkin siitä näkökulmasta, miten ehdotetut vaihtoehtoiset ratkaisut toteuttavat jätelain tavoitehierarkiaa sekä jätteiden määrän vähentämisen ja hyötykäytön tavoitteita. Tilatarpeisiin - etenkin loppusijoituspaikan osalta - vaikuttaa ratkaisevasti se, miten jätteen hyötykäytön tehostamisessa onnistutaan. Toisaalta uuden jätteen loppusijoituspaikan ja alueella käsiteltävien hyöty- ja ongelmajätteiden käsittelypaikkojen sijoitusratkaisut on valittava niin, että ympäristöhaittojen hallinta (suoto- ja valumavesien puhdistus, kaasunkäsittely jne.) pystytään toteuttamaan kustannustehokkaasti parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteita noudattaen.

Eräissä arviointiohjelmasta annetuissa lausunnoissa (Vuottolahden kalastuskunta, Mainuan kylän kehittäminen ry.) on esitetty sellaisia suotovesien johtamiseen ja puhdistukseen, vesipäästöjen ja vesistön tarkkailuun sekä kalastoon ja haittojen korvaamiseen liittyviä vaatimuksia, jotka kuuluvat käsiteltäväksi vasta ympäristölupaprosessissa. Nämä vaatimukset on kuitenkin syytä ottaa huomioon jo ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä mm. siten, että suotovesien puhdistus, niiden aiheuttama kuormitus, alapuolisen vesistön laatu sekä tiedot kalastosta ja kalastuksesta selvitetään sellaisella tarkkuudella, että esitettyihin vaatimuksiin voidaan ottaa ympäristöluvan käsittelyn yhteydessä kantaa. Arvioinnissa on otettava kantaa myös suoto- ja valumavesien johtamiseen muualle (kaupungin jätevedenpuhdistamolle) puhdistettavaksi. Samoin on ainakin periaatetasolla selvittettävä kaatopaikkakaasun johtamisedellytykset muualle hyödynnettäväksi ja arvioitava ratkaisuvaihtoehdon kustannukset ja vaikutukset.

Ympäristökeskus pitää seuraavia ulkopuolisissa lausunnoissa esitettyjä arviointitarpeita perusteltuina:

- biojätteen ja eläinperäisen jätteen käsittely (uudet säännökset, kuten EY:n eläinjättesetus, huomioon ottaen) ympäristö- ja terveystaakkoineen
- jätteenkäsittelykeskukseen johtavien tieyhteyksien kehittämistarpeet (sekä valtatie 5 että valtatie 6 suunnalta)
- jätteen kuljetusreittien varsien roskaantumishaittojen arviointi
- eri ratkaisuvaihtojen kustannusvertailu

Osallistuminen

Vesistö- ja kalatalousvaikutukset ovat hankkeen vaikutuspiirissä olevien asukkaiden näkökulmasta keskeisimmät mahdolliset haittatekijät. Tämä seikka tulee ottaa ympäristövaikutusten arviointiprosessissa huomioon siten, että hankkeen seurantaryhmään kutsutaan myös vaikutusalueen osakas- ja kalastuskuntien edustus.

Majasaarenkankaan kehittämissuunnitelmista ja YVA-hankkeesta on tarpeen järjestää Mainuan kyläläisille mahdollisimman pian erillinen tiedotustilaisuus.

Muilta osin ympäristökeskuksella ei ole ympäristövaikutusten arviointia koskevan hankkeen osallistumisjärjestelmistä huomauttamista.

Seuranta

Jätteenkäsittelykeskuksen ympäristövaikutusten seurantaa tulee tarkentaa arviointiselostuksen laadinnan ja siihen välittömänä jatkeena liittyvän ympäristölupahakemuksen yhteydessä niin, että sen perusteella voidaan viranomaiskäsittelyssä hyväksyä jätteenkäsittelyalueen uusi tarkkailuohjelma. Erityisesti on korostettava jätteenkäsittelyalueen vesi- ja kaasupäästöjen luotettavaa tarkkailua.

Ympäristövaikutusten arviointiselostukseen on sisällytettävä seurantaohjelma.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävänä 26.5.2003 alkaen ympäristöhallinnon www-sivuilla osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/poltavo/yva/arkisto/kai/2/majasaari.pdf> , Kainuun jätehuollon kuntayhtymän www-sivuilla osoitteessa <http://www.eko-kymppi.fi> ja yhden kuukauden ajan 27.6.2003 saakka virka-aikana seuraavissa paikoissa:

Kajaanin kaupungintalon Neuvokki, Pohjolankatu 13
Kajaanin kaupunginkirjasto, Kauppakatu 35
Kainuun jätehuollon kuntayhtymän toimisto, Varastokatu 2
Kainuun ympäristökeskuksen kirjaamo

Ympäristökeskuksen johtaja Heikki Aronpää

Osastopäällikkö
Ylitarkastaja Jouko Saastamoinen

LIITTEET Arviointiohjelmasta saadut lausunnot, Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

Suoritemaksu 3400 €

JAKELU Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö	
Suomen ympäristökeskus	
Alueelliset ympäristökeskukset	
Kainuun Liitto	Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Kainuun TE-keskus	Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
Oulun lääninhallitus	Linnankatu 13, 90100 Oulu
Kajaanin kaupunki	
- kaupunginhallitus	
- ympäristölautakunta	
- tekninen lautakunta	
Kainuun kunnat	
Kainuun luonnonsuojelupiiri	c/o Virpi Juvonen, Tahvintie 18, 88380 Mieslahti
Mainuan kylän edistäminen ry.	c/o Merja Korhonen, Mainuanniementie 3 as. 4, 87100 Kajaani
Kajaanin seudun Luonto Ry	c/o Hannu Alanko, Halla-ahontie 5, 87100 Kajaani
Kainuun Prikaati	PL 610, 87601 Kajaani
Kainuun Yrittäjät ry.	Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
Lahnasjärven kalastuskunta / osakaskunta	c/o Kalevi Putkonen, Kisatie 4, 87250 Kajaani
Vuottolahden kalastuskunta / osakaskunta	c/o Unto Mikkonen, Voudintie 1 B 12, 87200 Kajaani

Osoite
PL 115
87101 KAJAANI

Käyntiosoite
Kalliokatu 4
87100 Kajaani

Puhelin
(08) 61 631

Faksi
(08) 6163 629

Sähköposti
kirjaamo.kai@ymparisto.fi